

MSB

Tillsyn av Säkerhetsrådgivare och Transportskydd
erfarenheter från tillsyn hos bergsprängare

Tillsyn av Säkerhetsrådgivare och Transportskydd

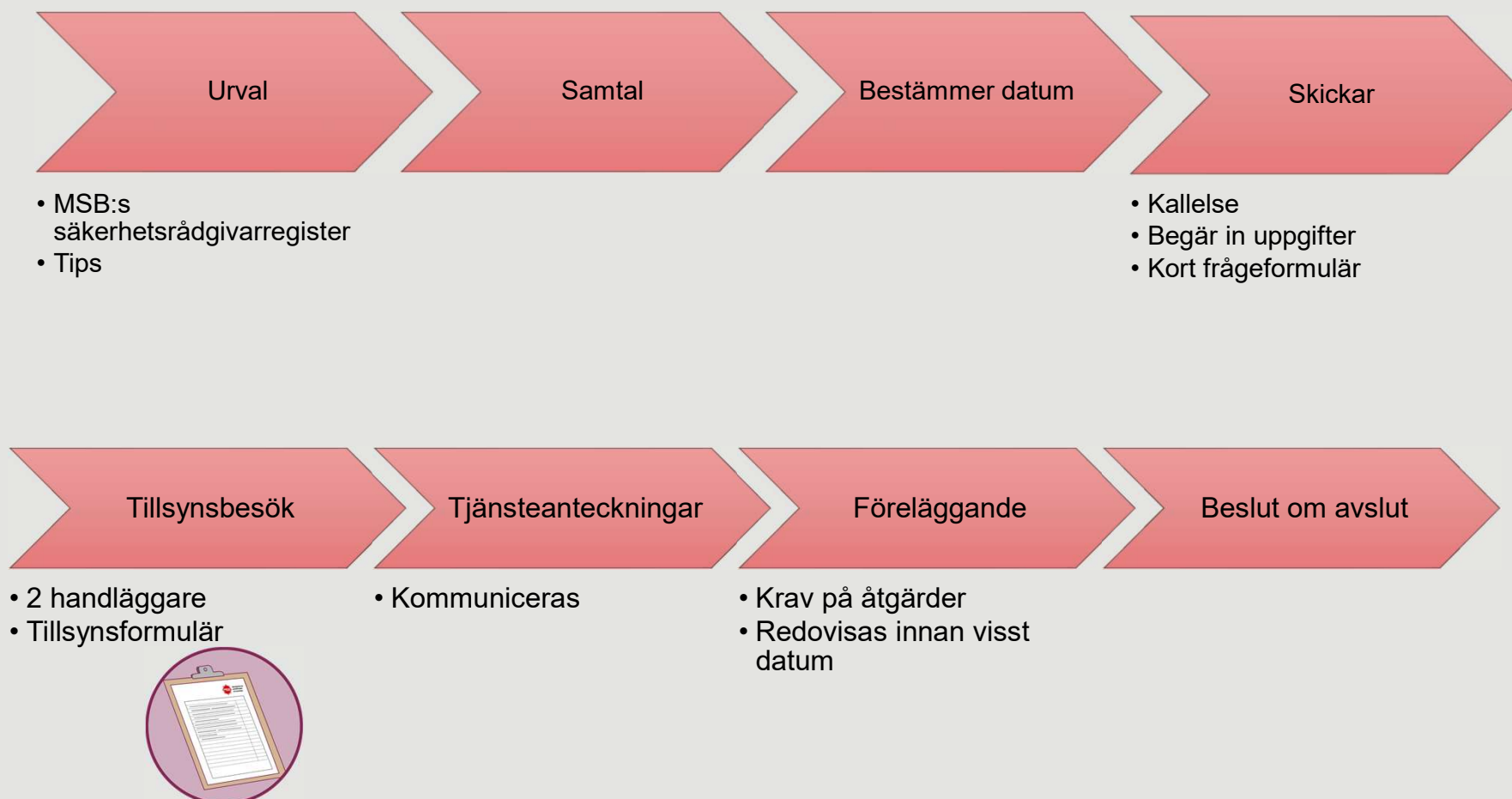
erfarenheter från tillsyn hos bergsprängare

- MSB :s tillsynsmandat
- MSBFS 2015:9 föreskrifter om säkerhetsrådgivare
- ADR/RID
 - Transportskydd (kapitel 1.10)

Regeringen	Regeringsbeslut	B:4
2023-10-05 F62023/01615		
Försvarsdepartementet	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Försvarsmekanik, Försvarets materielverk, Jordbruksverket, Kustbevakningen, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Totalförsvarets forskningsinstitut, Trafikverket, Transportstyrelsen, Tullverket	
Uppdrag att intensifiera och utveckla arbetet med att stoppa illegala sprängningar		

Hur gör MSB tillsyn?

Hur många?

2022-2025
17 st

2022

1

2023

2

2024

7(19)

2025

6-8 (20)

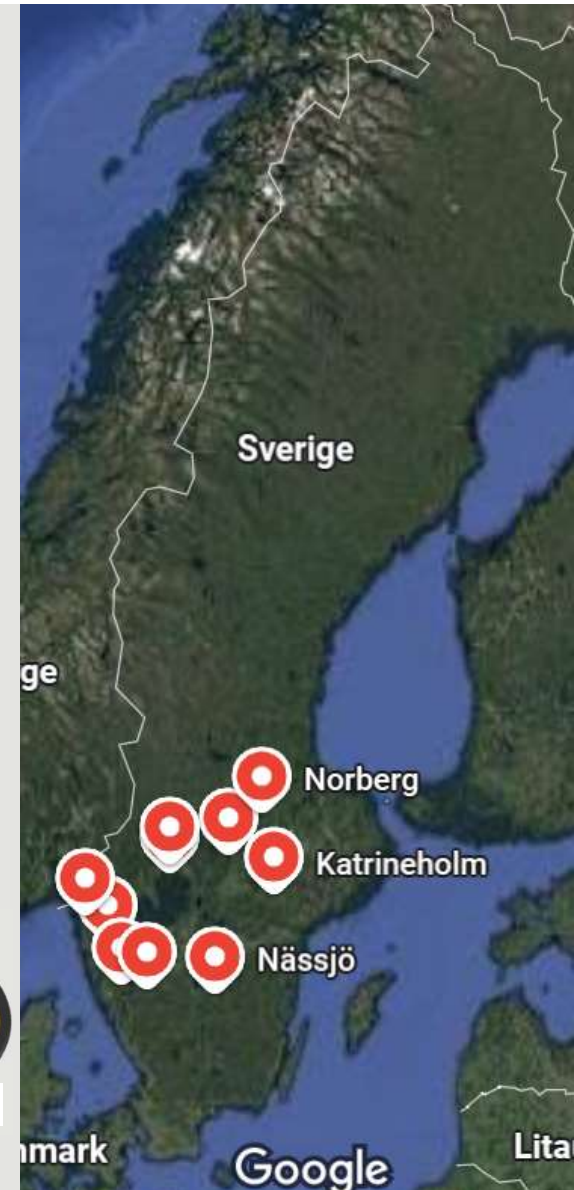
Allt från villa till mindre industri

Exempelbild

Exempelbild

Erfarenheter - Verksamheterna

Välkomnar tillsyn

Lätt att boka besök

Små familjeföretag

Större koncerner

Utmaning gränsdragning LBE-LFG

Skyltar transporter

Skyltar inte transporter

Erfarenheter - Årsrapporter

Vad ska den innehålla?

Omfattningen och kvalitén varierar

Obefintliga

Säkerhetsrådgivarens årsrapport 2024

Årsrapport 2024

**ÅRSREDOVISNING 2024 –
TRANSPORT AV FARLIGT GODS**

Enligt Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskaps
föreskrifter om Säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods,
MSBFS 2015:9, § 4.

Erfarenheter - Skyddsplaner

Generella/öppna

Specifika

Nivåindelade/hemliga

Andra risker än brottsliga handlingar

Inte testat – går ej?

Bra exempel finns

Skrivbordsövningar

Alternativ till PDV-utbildning?

Skyddsplan för transportskydd

Placering: Distributionsansvarig

Bakgrund: Som en följd av händelserna den 11 september 2001 beslutade FN:s Expertkommitté för transport av farligt gods att vidtaga åtgärder för att minimera riskerna för kriminell hantering av farligt gods. Genom den svenska Lagen om transport av farligt gods sattes dessa regler i kraft 2006-07-01. I ADR-S kapitel 1.10 finns bestämmelserna om transportskydd.

Syfte: Att säkerställa att arbete med transportskydd bedrivs enligt gällande Lagstiftning. Tillsammans med transportören som har en Skyddsplan.

Risker

Attentat/hot/utpressning

Insider – egen personal

Inköp/avtal

Drog/alkohol beroende

Stöld av last

Risker och hot vid

- Terminal
- Lastning
- Lossning
- Överlämning/byte av förare

<https://www.av.se/halsa-och-sakerhet/vald-och-hot-om-vald/>

Information på fel ställe

Risk vid utbyte av information

Samarbete och information mellan "fel" aktörer

Stöld av fordon/kapning

Transportuppehåll

- planerade(Toa/matpaus)
- oplanerat/haveri/olycka

Val av väg och tider

Utpressning

Ökad hotbild

Åtgärder

Larmlistor/rutin/återkommande
säkerhetssamtal

Rutiner vid anställning

Tydliga krav/inspektion hos kund

Alkohol/drogtest

Lås

Låst område/kod
Bom/inhägnat område
Kamerabevakning
Dubbelbemanning
Vakt

Säker rutin vid förarbyte

Skydd av information - fysiskt/digitalt

Information till rätt person

Val av transportör/transportväg

Val av uppställningsplats

Val av stopp under transporten

Dubbelbemanning/eskort/GPS
spårning av fordon

Personlarm

Undvika vissa vägar/tider/områden

Test och värdering

Testa

Vet jag vad som ska göra?
Skrivbordsövning/scenarier
Larmrutiner/kontaktlistor
Utbildning/PDV
Utrymning/Inrymning
Fly/sök skydd/rädda?

Värdera

Levande - uppdatera vid förändring
Ny personal/leverantör/beteende
Ny transportväg
Förändring i samhället/hotbild
Semestervikarier

Erfarenheter - Säkerhetsrådgivare

Varierande samarbete

Rådgivande och stöttande

”Nödvändigt ont”

Integrerat med kvalitetsarbete

Erfarenheter - Utbildning

1.3-utbildning saknar transportskydd

Inte anpassad efter ansvar

Förelägganden - Exempel

5/16

Skyddsplan

Förteckning över farligt gods saknas
Bedömning av risker saknas
Utbildning innehåller ej risker för kränkning av skydd
Skyddsplan ej testad

Allmänt

Fastställa identiteten på lämpligt sätt
Allmän utbildning om transportskydd saknas
Utbildning som motsvarar personalens ansvar

Årsrapport

Upprätta obefintliga

@ Svarsalternativ

Skriftligt
Digitalt möte
Återbesök

Exempel på gods hos bergssprängare

UN 0081 BLANDSPRÄNGÄMNE, TYP A klassificerade som 1.1 D

UN 0241 BLANDSPRÄNGÄMNE, TYP E klassificerade som 1.1 D

UN 0500 Sprängkapslar, icke-elektriska, apterade klassificerade som 1.4 S

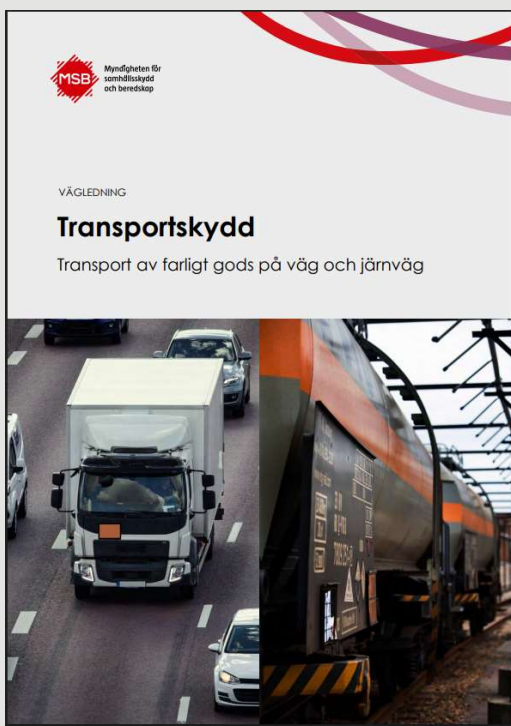

UN 0513 Sprängkapslar, elektroniska, programmerbara klassificerade som 1.4 S

Utdrag ur kap 1.10 i ADR gods med hög riskpotential

Klass	Riskgrupp	Ämne eller föremål	Mängd		
			Tank (liter) ^{c)}	Bulk (kg) ^{d)}	Kolli (kg)
1	1.1	Explosiva ämnen och föremål	a)	a)	0
	1.2	Explosiva ämnen och föremål	a)	a)	0
	1.3	Explosiva ämnen och föremål i samhanteringsgrupp C	a)	a)	0
	1.4	Explosiva ämnen och föremål med UN 0104, 0237, 0255, 0267, 0269, 0361, 0365, 0366, 0440, 0441, 0455, 0456, 0500, 0512 och 0513	a)	a)	0
	1.5	Explosiva ämnen och föremål	0	a)	0
	1.6	Explosiva ämnen och föremål	a)	a)	0

Bilder tagna med tillstånd från Forcité

36 sidor

1/1

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Förslag på checklista vid lastning/lossning

Vilka fysiska barriärer finns?

- ☐ Finns kameraövervakning i realtid?
- ☐ Är området inhägnat och låst?
- ☐ Är området låmt?
- ☐ Är uppgifterna om transportuppdraget skyddade?
- ☐ Finns skyddad godsspårning (GPS-spårning)?

Hur ser omgivningarna ut?

- ☐ Vilka verksamheter finns i området?
- ☐ Är den del av transportvägen som ansluter till lastnings-/lossningsplatsen "normaltrafikerad" eller mer ensigt belägen?
- ☐ Finns alternativa vägar till platsen för lastning/lossning?

Lastnings-/lossningsrutiner

- ☐ Finns andra behöriga personer i närheten av lastnings-/lossningsplatsen eller arbetar föraren ensam?
- ☐ Finns personlarm och/eller larmknappar i fordon och lokaler?
- ☐ Finns rutiner för rapportering av påbörjad respektive avslutad lastning/lossning för förarens trygghet?
- ☐ Finns rutiner om föraren inte återrapporterar?
- ☐ Hur säkerställs att det är en behörig person som rapporterar och att rapporteringen sker frivilligt?

Larmistor?

- ☐ Finns uppdaterade larmistor?
- ☐ Är larmisterna kända, tillgängliga och prövade?

Kontroller vid lastnings- och lossningsplats ska omfatta lämpliga åtgärder för transportskydd. Det är den som ansvarar för lastning respektive lossning som har ansvar för att denna kontroll utförs.

1 blad

1/2

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Förslag på checklista vid upprättande av skyddsplan

Företaget

- ☐ Hur ser verksamheten ut?
- ☐ Vilket gods hanteras/transporteras?
- ☐ Vilka mängder och transportsätt handlar det om?
- ☐ Vilka olika funktioner har personalen?
- ☐ Vilken utbildning har personalen?
- ☐ Görs löpande personkontroller av anställda?
- ☐ Hur kan personalen bidra till skyddet?
- ☐ Vår läger företaget i förhållande till andra verksamheter?
- ☐ Hur ser omgivningen ut kring företagets läger, depåer, mottagare?
- ☐ Finns fysiskt skydd?
- ☐ Finns elektroniska barriärer?
- ☐ Hur hanterar ni besökare och digitala kontakter?
- ☐ Finns larmistor?

Externa kontakter

- ☐ Vilka företag och verksamheter kommer ni i kontakt med?
- ☐ Anslutar ni underleverantörer?
- ☐ Vet ni, vid överlämnande av gods, vilken/vilka personer som får kittera godset?
- ☐ Hur hanterar ni en situation där mottagande person byter ut?
- ☐ Har ni kontaktpuppligter till ansvarig person på mottagande företag?
- ☐ Utförs alltid ID-kontroll av företag/personer som hanterar eller tar emot ett gods?

Fortfättning på nästa sida →

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) 651 81 Karlstad Tel 0771-240 240 www.msb.se

2 sidor

2/2

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Förslag på checklista vid upprättande av skyddsplan (fortsättning)

Transport & Fordon

- ☐ Var rör sig era transporter?
- ☐ Tillämpas flerförsäkringssystem för att undvika transportuppehåll?
- ☐ Kan åtgärder vidtas för att undvika transportuppehåll?
- ☐ Hur ser platser för uppställning ut?
- ☐ Kan ni förbättra säkerheten vid uppställning?
- ☐ Var ställer en förare upp sitt fordon om planerad plats är upptagen?
- ☐ Hur sker kommunikationen under transport?
- ☐ Vilka fysiska skydd finns för forarens säkerhet?
- ☐ Vilka fysiska skydd finns för godsets säkerhet?
- ☐ Finns kontaktlister?
- ☐ Finns larmistor?
- ☐ Finns rutiner för rapportering av avvikande händelser?
- ☐ Finns rutiner för anmälan vid stopp (till exempel lastning/lossning/ast/hattvika)?

Test, Uppföljning & Revidering

- ☐ Görs återkommande genomgång av skyddsplanen?
- ☐ Genomförs regelbundna övningar utifrån skyddsplanen?
- ☐ Testas kontaktlistorna?
- ☐ Testas larmisterna?
- ☐ Finns rapporteringssystem vid avvikelse/händelser?
- ☐ Finns åtgärdsrutiner om buster i skyddet upptäcks?
- ☐ Genomförs återkommande säkerhetssamtal med personalen?

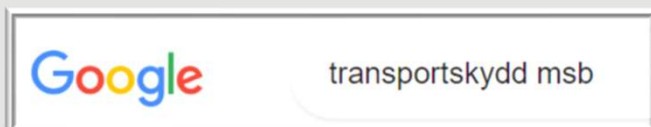
När skyddsplanen utformas eller revideras bör respektive åtgärd diskuteras och värderas med de personer som berörs av den. Glöm här inte bort eventuella företag till vilken överlämnning sker.

En plan B kan i vissa situationer vara avgörande för utfallet.

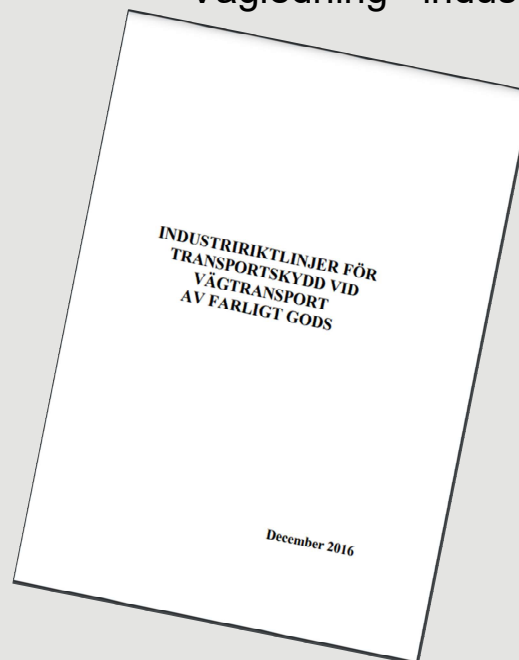
© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) 651 81 Karlstad Tel 0771-240 240 www.msb.se

Hur hittar jag?

?

Vägledning - industririktlinjer

Slut